

Cena posamezni štev. 1 Din 50 p.

Rokopisi se ne vračajo.

DRŽAVNI

Izhaja enkrat na mesec.

Poštni čekovni račun štev. 12450.

UPOKOJENEC

Glasilo državnih upokojencev in upokojenk v Sloveniji.

V Mariboru, dne 25. februarja 1929.

Uredništvo in uprava: Maribor, Ob bregu 14.

Ureditev pokojnin in staroupokojenci.

Kr. ministrski svet!

Društva državnih upokojencev se že od leta 1923 naprej borijo za pravico, katero krši zdaj veljavni čl. 239. uradniškega zakona z dne 31. VII. 1923. Dobro premišljeni načrt tega člena, kakor ga je odobrilo Njegovo Veličanstvo kralj, se ni glasil tako, ampak je bil vsem upokojencem enako pravičen.

Ta člen načrta določal je:

Čl. 239. »Sa licima, koja su penzionisana pre obnarodovanja ovog zakona postupiće se ovako:

1. Oni koji su penzionisani pre 1. avg. 1914. godine ili koji su penzionisani po svršetaku najmanje 20 godina efektivne službe, ili koji su u času obnarodovanja ovog zakona največ završili 60 godina života, preveče se na penzijske priradležnosti po ovom zakonu bez revizije, prema godinama službe i prema položajima sa kojih su penzionisani.

2. Oni koji su penzionisani posle 1. avg. 1914. godine ili koji su u času penzionisanja imali manje od 20 godina efektivne službe, ili koji su u času obnarodovanja ovog zakona imali manje od 60 godina života, imaju se podvreči reviziji u pogledu njihove sposobnosti za službu.

Ta člen 239. načrta nadalje obširneje določa, kako se ima vršiti revizija upokojencev: Delazmožni se morajo vrniti v službo, drugim pa se odmeri penzija po novem zakonu.

Toda en dan pred koncem debate in izglasovanjem v plenumu predložila se je bistvena izprememba tega člena, katero je večina Narodne skupščine sprejela; s to izpremembo se je čl. 239 zgoraj navedenega načrta nadomestil in sprejel v zakon z besedilom: »Prej — to je pred 31. VII. 1923 — upokojeni uslužbenci ostanejo še nadalje z istimi pokojninami in draginjskimi dokladi.«

S tem se je ustanovilo dvoje vrst upokojencev: Staro- in novoupokojenci.

Novi uradniški zakon z dne 31. VII. 1923 je imel predvsem namen, da zboljša

gmojno stanje aktivnim in upokojenim uslužbencem, ker so se dotedanji prejemki izkazali kot nezadostni. In danes je že, kakor znano, v toku novelizacija tega novega uradniškega zakona, ker se je vsestransko ugotovilo, da tudi v smislu tega zakona povišani prejemki po zdajnih razmerah ne zadoščajo več našim potrebam aktivnih in upokojenih uslužbencev.

Ker pa so prejemki staroupokojencev za $\frac{1}{2}$ do $\frac{1}{4}$ nižji od prejemkov novoupokojencev, je pač jasno, da so absolutno nezadostni.

Imamo dvoje vrst saroupokojencev: Prvič take uslužbenke, katere je naša država prevzela ob prevratu v aktivno službo in jih potem upokojila pred zakonom z dne 31. VII. 1923. S prevzetjem teh uslužbencev v aktivno službo nastalo je jasno službeno razmerje, s katerim je nastopila za državno upravo dolžnost, le te uslužbenke življenja zmožno oskrbeti, sicer bi jih naj bila odklonila.

Druga vrsta staroupokojencev so tisti, katere je že avstro-ogrske vlada upokojila in jih torej naša država kot upokojence prevzela. Le tem je po rimskem paktu državna uprava dolžna dati penzije v valorizirani avstrijski predvojni kroni, kar bi znašalo več, nego dobivajo novoupokojenci naše države.

Zdaj veljavno razlikovanje staro- in novoupokojencev ni vzdržljivo. En primer: Po novem zakonu l. 1924 upokojeni bivši sodni sluga ima okroglo 1100 Din zakonite mesečne penzije, njegov l. 1922 upokojeni bivši predstojnik — višji sodni svetnik — pa okroglo 400 Din. Takšnih še drastičnejših primerov je mnogo.

Ob ureditvi prejemkov staroupokojencev se ne sme prezreti, da imajo tudi staroupokojenci mnogo zaslug za ujediničenje Jugoslavije; kajti ako ti starejši možje ne bi že desetletja nevstrašeno spodbudno delovali med narodom, za mlajši narod ne bi bilo mesta, svetovna

vojska ne bi bila našla za Jugoslavijo pripravljenega in vnetega naroda.

Kakor se je že opetovano naglašalo v tu- in inozemskih listih, je izmed vseh nasledstvenih držav naša najslabše ravnala s staroupokojenci. Je torej tudi častna dolžnost drž. uprave, da se ta očitek odpravi.

Glede vojaških upokojencev je ministrski svet meseca julija 1928 že pristal, da se vse mirovine izenačijo po novem zakonu. Ni p o v o d a, zakaj se to ne bi zgodilo tudi glede civilnih upokojencev.

Da bi se odpravila ta očividna krivica, so staroupokojenci lično in po svojih udruženjih mnogokrat prosili vsa merodajna mesta — ministrstva in narodne poslance — da bi se naj vzpostavilo pravično načrtovo besedilo čl. 239. v zakon. Bilo je zaman.

Pripravlja se na vladi popolna preureditev uradniškega pitanja. Važno in pravično je, da se ob tej preosnovi čuje tudi glas tako krivično zapostavljenih staroupokojencev. Staroupokojenci nimajo manjših potreb od novoupokojencev, temveč še večje, ker so stari in bolehniki; je tudi še več takih, ki imajo neprekrbljene otroke. Ker ne morejo več delati, kako naj si pomagajo? Staroupokojenci tičijo radi tega v dolgovih; marsikateri so šli, kakor poročajo časopisi, radi bede prostovoljno v smrt. To so krivične, naravnost obupne razmere.

Srečnejšim tovarišem novoupokojencem se pravkar izplačujejo znane razlike, katerih jim staroupokojenci gotovo ne zavidamo. Toda bridko je, da smo izključeni iz vsakega poboljška, ker smo slučajno bili kratko pred uradn. zakonom upokojeni.

(Ministrski svet preuzeo je po veleblagim intencijama Nj. Vel. kralja zaščito, da odstrani vse nedostatke u državnoj upravi te da učini red i pravdu posvuda.

Potpunom pouzdanjem obračamo se dakle na kraljevu vladu te molimo:)

cepanosti, ko bomo postali odkritosrčni in iskreno složni in solidarni. Ko bomo vse to spoznali, bo mogoče že prepozno, česar nas pa Bog abvaruj. Neorganiziranci, poslušajte svoje prave prijatelje ter **takoj** stopite v naše vrste, katere zelo pogrešajo osobito **najvišjo intelligenco!** Torej brez ujemne vsi na krov! Ne pozabite prevedbo K v Din in izplačilo razlik niso dosegli **neorganiziranci!** Izkažite se vsaj zdaj hvaležni s **takojšnjim vstopom** v organizacijo!

Društvene vesti.

a) Članarina in za »Upok.« mesečno Din 2.—, pristopnina za nove člane samo enkrat Din 3.—. Plačuje se polletno vnaprej, t. j. Din 12.— oz. 15.—. Kdor zmore, prosimo celoletno vnaprej! b) Odgovori: Trpinc Fr. Vašo upravičeno jako obširno pritožbo smo po možnosti skrčili in poslali na merodajno mesto v ugodno rešitev. Skaza Fr. Vprašate nas, ali nam je znano, da je bil neki siaroupokojenec v Slovenjgraškem okraju upokojen po novem zakonu. Znan nam je omenjeni slučaj. Iz dna srca želimo blagemu tovarišu, pa tudi vsem drugim bednejšem enako srečo. Govori se, da se je zgodila povodom prve upokojitve pomota, katero so potem uradno popravili. Poizvedovanje glede te zanimive zadeve še ni končano. Mogoče, da se dotični tovariš sam oglasi. Krošl Fr. Vašo zadevo glede pravilnosti prevedbe K v Din smo poslali na merodajno mesto. Robinšak Iv. Vaši želji bomo ustregli ter v odvetniški pisarni prosili pojasnila. Novak Iv. in mnogi prevedeni tovariši. Prevedba je izvršena in krediti so nakazani. c) Krožek upokojenega učiteljstva: redni mesečni sestanki v četrtek 7. marca t. l. v Narodnem domu. d) Odborovaseja v nedeljo, 10. marca t. l. ob 10. dop. d) Kreditna in stavbena zadruga že poslujeta na Rotovškem trgu.

Društvo „Učiteljski dom v Mariboru“

ima dne 19. marca t. l. ob 10. uri v deški meščanski šoli v Mariboru svoj letošnji občni zbor. Ker so učiteljski upokojenci najzvestejši člani te važne stanovske ustanove, upa vodstvo društva, da se tudi občnega zbora v obilnem številu udeležijo in da dajo tudi v tem oziru dober vzgled mnogim mlajšim tovarišem in tovarišicam.

Državnim uradnikom in upokojencem,

ki bolehalo na želodcu, črevih ter drugih prebavilih ali potrebujejo oddiha,

priporočamo, da posetijo zdravilišče Rogaška Slatina, biser naše ožje in širše domovine.

Najboljši čas za uspešno in ceno zdravljenje je maj, junij in september.

Kljub največji udobnosti odrejene so najnižje cene, pri katerih imajo državni uradniki in upokojenci ter njihove družine v gori navedenem času t. j. od 1. maja do 16. junija in od 1. septembra dalje 50% popusta.

Izrabite to ugodno priliko ter si uredite temu primerno svoj letni dopust.

Prospekte razpošilja brezplačno ravnateljstvo zdravilišča Rogaške Slatine.

Zdravilišče Rogaška Slatina.

10 oz. 5 Din.

Veliko je razburjenje po deželi radi 10 Din, ki se jih je začelo odtegovati za Saves nab. zadrug v Beograda. Plačevati bo treba 3 leta in bo plačal nastavljenec skupno 360 Din, delavec in penzionist po 180 Din.

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev

v lastni hiši

r. z. z. o. z.

v lastni hiši

v Mariboru, Rotovski trg št. 2

nudi svojim članom najboljše ugodnosti pri nakupu specerijskega, delikatesnega in manufakturnega blaga kakor tudi kuhinjske posode in kuriva.

Zajtrkovalnica

vhod Lekarniška ulica 6, nudi prvovrstna vina in mrzle prigrizke. Odprta je tudi ob nedeljah in praznikih dopoldne.

Zdravilišče Rogaška Slatina

Najlepše in najbolj moderno urejeno zdravilišče kraljevine SHS. — Svetovni zdravilni vrelci: **Tempel, Styria, Donat.** — Zdravljenje vseh želodčnih in črevesnih bolezni, boleznih srca, ledvic in jeter.

Sezona: Maj—september

Sezona: Maj—september

Cene zmerne. V pred- in posezoni znaten popust. Koncertira vojaška godba. Največja udobnost. Radio. Prometne zveze ugodne. Zahtevajte prospekte.

Ravnateljstvo zdravilišča Rogaška Slatina.

Nabavljalna zadruga državnih uslužbencev

v Celju, Prešernova ulica 10

v poslopiju starega okrožnega sodišča

vabi vse državne uslužbence in upokojence, da pristopijo k zadrugi kot člani.

Svoji k svojim!

Cene konkurenčne.

Porajajo se govorice:

Ne bomo plačevali mi za Beograd, za falitni Savez.

Ne bomo plačevali za falitne zadrugge itd.

Preprostemu človeku, ki ne pozna razmer, se mora tako govorjenje oprstiti, žal prednjači tem vestem in flavzam neko dnevno časopisje, najbolj informirano, ki pa sploh ne ve, da se ti odtegljaji ne pobirajo za nabavljalne zadruge, temveč v svrhu ustanovitve kreditnih in stavbenih zadrug.

Našim članom, ki so čitali »Zadrukarja« mora biti znano, kaj smo pisali proti tej akciji že lani junija in v predzadnji številki našega glasila.

Bili smo skeptiki, ne verujemo, da se bo to dobro končalo. Ne radi denarja. Tu zaupamo Savezu, ker ga poznamo. Savez je trden, ima premoženje, vkljub vsem krizam in polomijam v prvih letih, še vedno ca 50 milijonov dinarjev, ter ima terjatev pri Min. financ še ca 72 milij. dinarjev.

Tudi Savez zaupa nam in zadrugam. Žalostno, kdor bi pljuval v lastno skledo in sam sebi ne zaupal.

Radi denarja se nismo mi bali nikdar, to je gotovo, da pride spet članom kreditnim in stavbnim zadrug, ki že postajajo ali pa se bodo šele ustanovile, v dobro. Vsaj upamo, da dobimo najmanj toliko denarja na razpolago, kolikor smo ga vplačali.

Denar, ki se odtegne, je in ostane last onih, ki ga vplačajo. Po uredbi imajo po 10. letih pravico, da ga zahtevajo nazaj, ako se ga niso posluževali potom hranilnice ali stavbene zadruge tekom teh let. Radi denarja tedaj ni treba razburjenja.

In nazadnje, kaj je 10 Din na mesec? Za delavca je 10 Din na mesec dosti. Za družinskega očeta, ki komaj leze, je 10 Din tudi precej. Je dobro, da se ljudje brigajo tudi radi 10 Din. Samo dobro bi bilo, če bi se vedno tako brigali radi 10 Din, ne samo kadar se gre za zadruge in njih Savez.

Iz društva umirovljenika.

Društvo b. — h. umirovljenika v Sajeju piše v svojem glasilu:

Upravni odbor Društva umirovljenika razpravljajoč u svojoj sjednici na 30. p. mj. o općem položaju državnih penzionera zaključio je, da se radi najglavnijeg penzionerskog zahtjeva: izjednačenje penzija imade izraditi peticija i da se ona imade u najskorijem vremenu po jednoj naročitoj deputaciji predati Njegovom Veličanstvu kralju.

Nadalje je zaključio, da se i u pogledu ostalih penzionerskih traženja imadu izraditi i predati nadležnim ministrima.

Izdaja Društvo drž. upokojencev za Slovenijo, predstavnik dr. Kronvogel, Maribor. Odgovorni urednik Rado Kopic, Maribor. Tiska Mariborska tiskarna predstavnik Stanko Detela, ravnatelj, Maribor.

Telefon štev. 16

Ustanovljena l. 1889

Poštni ček 10.533

Mestna hranilnica ljubljanska

Stanje vložnega denarja nad 300 milijonov dinarjev

(Gradska štedionica)

Ljubljana

Prešernova ulica

Stanje vložnega denarja nad 1200 milijonov kron

sprejema vloge na hranilne knjižice kakor tudi na tekoči račun in sicer proti najugodnejšemu obrestovanju. Hranilnica plačuje zlasti za vloge proti dogovorjeni odpovedi v tekočem računu najvišje mogoče obresti. — Jamstvo za vse vloge in obresti, tudi tekočega računa, je večje kot kjerkoli drugod, ker jamči zanje poleg lastnega hranilničnega premoženja še mesto Ljubljana z vsem premoženjem ter davčno močjo. Vprav radi tega nalagajo pri njej sodišča denar nedoletnih, župnijski uradi cerkveni in občinski denar. — Naši rojaki v Ameriki nalagajo svoje prihranke največ v naši hranilnici, ker je denar tu popolnoma varen.

Hranilnica daje posojila po nizki obrestni meri na posestva in menice

KAMNOSEŠKA INDUSTRIJSKA DRUŽBA

Celje,

Razlagova 7

Telefon 67

Ustanovljena 1906

Lastni kamnolomi

Izdeluje vsakovrstne nagrobne spomenike iz marmorja, granita, sijenita itd., nagrobne plošče in okvirje, garniture za spalne in jedilne sobe, obzidne plošče, mozaik in vsa v kamnoseško stroko spadajoča dela. Prodaja tudi na

PODRUŽNICA V TRBOVLJAH

Telefon 67

mesečne obroke. Stalno velika zaloga spomenikov od najpreprostejših do najmodernejših oblike. Zahtevajte načrte in proračune.

Konkurenčne cene! — Ugodni plačilni pogoji!

Ustanovljeno leta 1810

Ustanovljeno leta 1810

Veletrgovina z železnino

D. Rakusch, Celje

priporoča svojo bogato zalogo hišnih in gospodarskih predmetov, posode in vsakovrstnega orodja.

Poseben oddelek za stekleno blago in porcelan.